

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DIREKTORAT ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 60 05

F: 01 251 77 55

E: gp.mz@gov.si

www.mz.gov.si

DOKUMENT JE ELEKTRONSKO PODPISAN!

Podpisnik: Jasna Humar

Izdajatelj certifikata: SI-PASS-CA

Številka certifikata: 38393C1A00000005753

Potek veljavnosti: 04. 04. 2027

Čas podpisa: 14. 10. 2024 14:46

Št. dokumenta: 1600-88/2024-2711-3

Skupnost občin Slovenije

info@skupnostobcin.si

Številka: 1600-88/2024-2711-3

Datum: 10. 10. 2024

Zadeva: Vprašanje občine – zamenjava odgovornega nosilca lekarniške dejavnosti - odgovor

Zveza: Vaš dopis št. 037-50/2024-2 z dne 27. 9. 2024

Spoštovani,

na Ministrstvu za zdravje (v nadaljevanju: ministrstvo) smo 27. 9. 2024 prejeli vaš dopis, v katerem nas zaprošate za pojasnilo, kako postopati v postopku spremembe odgovornega nosilca lekarniške dejavnosti (s starša na otroka) ter hkratnega prenosa večinskega lastniškega deleža in posloводства (sprememba direktorja). Zastavljate tudi vprašanje o pravni dopustnosti takšnega prenosa, glede na Ustavno odločbo št. U-i-166/17 z dne 5. 11. 2020, v kateri sodišče ugotavlja, da je 121. člen Zakona o lekarniški dejavnosti (Uradni list RS, št. 85/16, 77/17, 73/19 in 186/21; v nadaljnjem besedilu: ZLD-1) v neskladju z Ustavo iz razloga ugotovljene neustavne pravne praznine.

Naj ministrstvo uvodoma poudari, da lahko v okviru svojih pristojnosti posreduje le pojasnila glede izvajanja predpisov v okviru zdravstvenega sistema in ni pristojno presojati konkretnih primerov. Poleg tega izpostavljamo, da ministrstvo ne sme podajati obvezujočih pravnih mnenj, saj za to ni pristojno, temveč lahko podaja le pojasnila systemske narave glede zakonskih določb oziroma določb izvršilnih predpisov, ki sodijo v delovno področje ministrstva, ter oblikuje neobvezujoča pravna mnenja oziroma stališča.

Ministrstvo pojasnjuje, da je ZLD-1, ki je stopil v veljavo 27. 1. 2017, celostno naslovil področje lekarniške dejavnosti in določena statusno-pravna področja uredil na novo. Mednje je prišteti tudi veljavi 39. člen ZLD-1, ki v povezavi s 45. členom določa, da se lahko koncesija za izvajanje lekarniške dejavnosti na primarni ravni, pod pogoji, določenimi s tem zakonom podeli fizični osebi, ki je nosilec lekarniške dejavnosti ali pravni osebi, v kateri ima nosilec lekarniške dejavnosti, ki je tudi njen poslovodja oziroma poslovodni organ, več kot 50 % delež v osnovnem kapitalu te osebe. Prav tako mora biti koncesija omejena za določen čas, ki ne sme biti krajše od 15 in ne daljše od 30 let, pri čemer zakon podaljšanja koncesijskega obdobja ne omogoča. Na tem mestu je še poudariti, da koncedent izbira koncesionarja na podlagi meril iz 46. člena ZLD-1, ki so generalno gledano osebne narave in vezane na točno dotičnega farmacevta z licenco, in sicer se izbira glede na njegovo strokovno usposobljenost, izkušnje in reference ter dostopnost lokacije. Prav tako je v želji po poenotenju statusnih oblik zasebnih izvajalcev lekarniške dejavnosti zakonodajalec s prehodno določbo v 121. členu v 7. odstavku želel omogočiti statusno preoblikovanje izvajalca lekarniške dejavnosti - koncesionarja, ki je bil na dan uveljavitve tega zakona registriran kot zasebni zdravstveni delavec. Pripomniti je, da je Ustavno sodišče ugotovilo neustavno pravno praznino 2. in 7. odstavka 121. člena ZLD-1 in naložilo zakonodajalcu, da področje ustrezno normira.

Kot ste že sami omenili, je ministrstvo 16. 7. 2024 na portalu E-demokracija v javno razpravo objavilo predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lekarniški dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: novela ZLD-1). Novela ZLD-1 v celoti ureja izpostavljene očitke iz nadpisne ustavne odločbe. Glavni poudarki novele ZLD-1 so, da mora imeti nosilec lekarniške dejavnosti, ki pridobi koncesijo, vezano na pravno osebo, v tej pravni osebi ves čas trajanja koncesije, večinski delež v osnovnem kapitalu (več kot 50 %), biti mora njen poslovodja oz. poslovodni organ in svojega deleža ne sme odsvojiti – večinski delež ni prenosljiv (poslovodja - direktor). Koncesija ne more biti predmet dedovanja, prodaje, prenosa ali druge oblike pravnega prometa (dopusti se zgolj materialno preoblikovanje, ki ga je podrobneje obrazložilo že Ustavno sodišče v odločbi št. U-I-194/2017 z dne 15. 11. 2018). V povezavi s prehodno določbo 121. člena tega zakona je dovoljeno statusno preoblikovanje koncesionarja, ki opravlja lekarniško dejavnost kot zasebni zdravstveni delavec, v pravno osebo na davčno nevtralen način, na podlagi smiselne uporabne določb zakona, ki ureja gospodarske družbe in se nanašajo na statusno preoblikovanje podjetnika. Na tem mestu je potrebno razlikovati med podeljenimi koncesijami pred uveljavitvijo Zakona o javno-zasebnem partnerstvu (Uradni list RS, št. 127/06) in po njem. S slednjim sta se namreč v slovenski pravni red prenesli evropski direktivi o javnih naročilih oziroma javno-zasebnih partnerstvih, kar je imelo za posledico, da se je tudi v nacionalno zakonodajo prenesla določba o časovni omejitvi razmerij javno-zasebnega partnerstva. Razumeti torej je, da morajo biti vse koncesije podeljene od 7. 3. 2007 dalje časovno omejene, saj le-to omogoča občinam avtonomijo pri nadzorovanju podeljenih koncesij in izvrševanju sklenjenih koncesijskih razmerij, ki se izraža z možnostjo koncedenta, da koncesionarju ob pogojih iz 56. člena ZLD-1 (in novele) koncesijo odvzame.

V pridobljene pravice koncesionarja, ki je pridobil koncesijo pred 7. 3. 2007 za nedoločen čas bi bilo seveda neustavno posegati, vendar v kolikor se tak koncesionar želi statusno preoblikovati, je vsled vsega povedanega potrebno razumeti, da je koncedent dolžan koncesijo časovno omejiti ob upoštevanju meril, kot jih določa isti zakon.

Na tem mestu pa je pomembno poudariti, da so omenjene rešitve zgolj predlog ministrstva, katerega končna oblika bo znana po zaključenem zakonodajnem postopku v Državnem zboru Republike Slovenije.

Končno bi dodali še, da ugotovljena protiustavnost 121. člena ZLD-1 sama po sebi ne pomeni njene odprave. Ustavno sodišče je zakonodajalcu zgolj naložilo, da mora neustavno pravno praznino odpraviti. Do njene odprave velja trenutno veljavni ZLD-1.

S spoštovanjem.

Pripravil:
Gašper Jeras
sekretar

Jasna Humar
v. d. generalnega direktorja

Vročiti:

- Skupnost občin Slovenije – po e-pošti: info@skupnostobcin.si